

skriftlig Behandling. I borgerlige Sager ved Landsret skal der vel indledningsvis tilvebringes et skriftligt Grundlag, men Procesformen er dog en virkelig mundtlig, idet Retten skal træffe Afgørelsen paa Grundlag af den mundtlige Forhandling og Bevisførelsen, og altsaa ikke i Embeds Medfør skal paase, at den mundtlige Forhandling ikke gaar ud over det skriftlige Grundlag. Hvad dernæst Retsplejens Offentlighed angaar, da er denne ført saa vidt, at endog Retsmøderne under Forundersøgelsen i Straffesager som Regel skulle være offentlige. Hovedreglen er, at Retten kun kan dekrettere Dørenes Lukning, naar Hensyn til Sædeligheden eller den offentlige Orden kræver det, og ved Retshandlinger i Strafferetsplejen uden for Domsforhandlingen tilige, naar særegne Omstændigheder give Grund til at antage, at Retsmødets Offentlighed vil være til Hinder for Sagens Oplysning, eller det begæres af Værgen for en Sigtet under 18 Aar. Derhos ere Retsmøder under Efterforskningen ikke offentlige. Retternes Voteringer skulle som hidtil foregaa for lukkede Døre; alle Domme og Kændelser skulle ledsages af Grunde.

Ligesom Betydningen af Retsplejens Offentlighed i væsentlig Grad forøges, naar den gennemføres i Forbindelse med mundtlig Procedure, saaledes forøges igen Værdien af Procedurens Mundtlighed i væsentlig Grad, naar tillige *Umiddelbarhedsprincippet* gennemføres paa Bevisførelsens Omraade. Herved forstaas, at Beviserne saa vidt muligt føres frem umiddelbart for selve den Ret, der skal dømme i Sagen. Den dømmende Ret skal, med andre Ord, ikke nøjes med en Gengivelse af, hvad Parter, Vidner, Syns- eller Skøns mænd maatte have forklaret andet Steds, men skal, naar Bevis skal bygges paa deres Forklaringer, have dem frem for sig og høre Forklaringerne af deres egen Mund. Denne umiddelbare Bevisførelse sker normalt i Forbindelse med Sagens mundtlige Forhandling for Retten. At der ved en saadan Ordning skabes en større Udsigt til, at Retten kan trænge ind til Sagens virkelige Sammenhæng end ved en Ordning som den nuværende, under hvilken alt Bevis forelægges den dømmende Ret i skriftlig Form, beror navnlig paa to Ting. For det første derpaa, at selv den omhyggeligste Gengivelse altid kun vil give et delvis ufuldkomment Billede af det, der skal gengives. For det andet og navnlig derpaa, at, hvilket Bevis der kan tilvebringes gennem Forklaringer, i høj Grad afhænger af, hvorledes der bliver spurgt, og hvilken Opfordring de, der forklare, i øvrigt have til at forklare sandfærdig og omhyggelig, men at i saa Henseende de bedste Garantier foreligge under en mundtlig Domsforhandling, under hvilken Parterne eller deres Repræsentanter møde fuldt forberedte og fremstille Sagen i dens Helhed, hver fra sit Standpunkt, under hvilken derhos det hele Bevismateriale samles og saaledes kan kontrolleres gennem dets indbyrdes Sammenhæng, og under hvilken endelig Rettens fulde Interesse er samlet om Sagen og Spørgsmaalet om, hvad endeligt Udfald denne bør have. Umiddelbarhedsprincippet er i Udkastene gennemført saa vidt, som det er muligt uden at gøre Vidnepligt og lignende uforholdsmæssig besværlig eller Procesførelse uforholdsmæssig dyr, og saa vidt som den i Udkastene hjemlede udstrakte Appeladgang tillader det. Hvad særlig Vidner angaar, ere Reglerne i Hovedsagen følgende: Vidner, hvis Forklaring skal benyttes som Bevis under Domsforhandling, skulle møde under denne; medmindre Afstandsreglerne*) eller Vidnets Helbredstilstand ere til Hinder derfor, eller det vilde

*) Ingen skal være pligtig at møde som Vidne for en Underret uden for sin Hjemtingskræds, naar han vilde komme til at rejse mere end 9 Mile paa Jærnbane eller Dampskib eller 3 Mile paa anden Maade eller en tilsvarende Vej længde delvis paa Jærnbane eller Dampskib og paa anden